

quidem audierat quod bene caneret: nam & si non propterea Veneri unquam litaverit, vanitati tamen & luxu in vestitu & victu cubiculiq; ornatu facili prolapione plus iusto dederat. Deus tamen, qui ad magna ipsum pro sui gloria & salute animarum destinaverat, ab his terribili revocavit spectro: Nam nocte ad quietem comparato larva quædam morti quam simillima cinerea induta veste conspiciendam se dedit, quæ tamen præsto evanuerit ab oculis, firma hæsit animo, qui admodum conterritus, quid sibi illa velit haud obscure dignovit, atque Deo excitanti momentique ut à socordia & mundi somno exurgeret, obtemperandum illico secum constituit. Sub mane Cœnobij Rectorem accessit, cui se omniaque hæcenus quæsitæ submittit, multis exortans, ea ut unice sibi permitteret, quæ expoliatarum omnibus decent. S. Francisci alumnus. Ex inde totius vitæ maculas sacra confessione eluit, vitæque tenorem aggressus est qui hominem egregie Sanctum & Apostolicum præsignificaret Parentem, eximij Seraphici Ordinis Procerebus merito comparandum.

296 Lacthyimis totos annos quatuordecim ubertim efussis prioris jacturam temporis flevit: jejunijs, vigilijs, cilijs, flagellis, idque genus alijs asperitatibus jugiter, quo ad vixit, in se pia crudelitate deservij: orationi & cœ-

lestium contemplationi rerum incubuit: prædicationi pro extirpandis vitijis, etiamnum Lectoris detentus onere, multo cum animarum lucro invigilavit, tantaque virtutum specimina dedit, ut exemplari ijs esset, quibus forsân pristina levitate fuerat scandalo, jamque inde portenderet quanta olim per se sectatoresque suos bona esset populis traditurus.

297 Destinatus à Provincia Custos pro Comitij Ordinis generalibus, suffragia daturus in eis, Hispaniam anticipatò, Superioribus annuentibus, petijt, ut quod moliebatur in Dei gloriam opus insignè, maturare & disponere posset. Eò deductus, & facultatibus pro re obtentis amplissimis, Apostolicis per integrum annum concionibus Baleares perustravit Insulas multis relictis fructibus, è quibus redux, Barchinonæ & alibi Cataluniæ idem munus obivit, cui etiam institit apud Mantuanam Carpentanorum peregrinatio & sermonibus habitis, auditis confessionibus, pijs alijsque exercitijs, segete in Dei horreum relatâ. Hæc inter, multa peregrit alia, Comitij Familiæ, quæ Toleti fuerant indida, suffragator interfuit, & quod primas ferebat in animo negotium faulte expedivit, facultatibus pro instituendo in America de Propagandâ Fide Collegio obtentis amplissimis, proque ad id conquiritis 24 Sodalibus. Hos ut del-

geret multas Ordinis Iustravit Provincias, atque ultro sibi oblatos in arte virtute homines secum tandem in Americam duxit. E Portu Vera-Crucis pedes Mexicum petijt frequentissimâ in itinere prædicatione, confessionum auditione, & mirabilis exemplo vitæ populis utilissimus perque gratus. Collegium apud Queretarensis & Cœnobio, quod Provinciæ SS. AA. Petri & Pauli Michoacanensi suberat, à *Lapideâ Cruce* multis clarâ prodigijs insignè, Constitutionibus ab Apostolica Sede approbatis, sub titulo de Propagandâ Fide faulte instituit atque feliciter, uti ex eo fecundissimo Seminario viri prodirent Apostolico nutriti adultique spiritu, cum pro infidelibus ad Ecclesiam traducendis, tum etiam pro Christianis revocandis à vitijis, quæ furtim irrepunt, & virtutibus instituendis, Apostolicis excursionibus, quas Missiones dicimus.

298 Rebus Instituti prudentia exemploque viri dispositis, qui & Dei in Choro Ecclesiæque cultum, & Proximorum salutem assidue curabat, omnia ut solidius componeret, & alia institueret Collegia, quæ eodem regerentur spiritu, extrahendisque in colonias Socijs Seminaria essent, iterum in Hispaniam se contulit, inde Romam adivit, ubi è voto succedente negotio, Hispaniæ restitutus, sex, prout optaverat, in varijs Provincijs Collegia consti-

tuit, factus sub inde Institutor & Parens septem Collegiorum, quibus postquam ipse ad superos evolaverat, alia accessere multum insignia, uti Goatemalense, Zacatecanorum, & Mexicum in India nostra, ut interim taceamus forsitan Europæ addita. Quæ porro in Dei honorem, & salutem animarum iade emanaverint, multis vix dici Libris possunt, iustoque volumine nuper edito a P. E. Ilidoro de Espinosa cæpta sunt bono in lumine collocari, quorum post Deum Author fuit Noster.

299 Sanè, ut ardentissimo Dei flagrabat amore, & eximiâ ignescebat adyersus Proximos charitate, hoc homines igne corripere satagebat. Frequentissime Provincias circumibat sacris ut concionibus sceleratos argueret, frugique auditores in officio contineret, deduceretque in celestia quam plurimos. Hinc apud Mexicanos & Michoacanenses dixit cum Sodalibus Apostolico more pluries, & multas Hispaniarum Urbes, Villas, Oppida prædicando Iustravit tanto conatu, ut in una regis Curia centum viginti continuis diebus sermones ferventissime habuerit. Multoties inter concionandum admirabiles extales patiebatur, stupentibus qui aderant, indeque proficientibus, ipso dein propria demissioni impensius addicto. Erat enim despicientiâ sui insignis, æquaque patientiâ, mortificatione,

peritate, oratione, cæterisque egregius virtutibus. Adhæc propheticò illustratus lumine, alijsque divinis ornatus charismatibus, multis in Dei gloriam perfunctus laboribus, in Cælites, Deique in primis Genitricem labis expertem religiosissimus, Apostolicam vitam sanctissimè clausit sacris ritè munitus in Regio S. Francisci Madritano Cænobio 29. Junij anno 1693. ætatis 38. & religiosæ vitæ 40. fuitque ipsi, cum in ea Curia, tum etiam Majoricæ, & Americæ apud Collegium Quæretarense suam solennissimè parentatū. Ejus vitam floridissimo, quo pollet, stylo, latè & eruditè rededit literas præcitatus P. Isidorus de Espinosa in Chronicis Apostolicis Seraphicis Collegiorum de Propagandâ Fide Franciscanorum de Observantiâ Regulari in Novâ Hispaniâ, parte prima integris duobus libris 2. & 3. à pag. 93. ad 250. Quo teste scripsit

Philosophia Cursus,

Quem Discipulis è Cathedra dictavit, conservantque Sodales authographum.

In primum Sententiarum Subtilissimi Doctoris Scoti librum,

Quod opus non deduxit ad finem.

De SS. Eucharistiæ Sacramento. Hispanâ verò linguâ composuit exhibuitque Regi

Libellum supplicem,

Cujus multa citatus P. Isidorus fragmenta opportunè suis inserta locis transcribit, reservat

que penes se integrum. Meminit ejus, nec sine multa laude P. Julianus Gutierrez Davila, in Monumentis historicis Congregationis Oratorij Mexicanæ part. 1. lib. 1. cap. 9. pag. 36. n. 79. & part. 2. lib. 2. cap. 18. n. 234.

300 P. ANTONIUS LIZARDI, Natione Mexicanus, Patria Goaxacensis, Regalis & Antiquioris D. Ildefonsi Mexicani Collegij alumnus, Latinitate imbibitâ & Philosophiâ apud Maxima Societatis Jesu Gymnasia, Aulasque Academicas, lauream coætancis prætulit, quâ donatus, utriusque professioni juris incubuit tam insigni conatu, diurnâque defatigatione ac nocturnâ, ut eximio superaddita ingenio, admirabilem sapientioribus Magistris scholarem ipsum præstiterit. Præter Scriptores, quos evolverat, nobilissimos, Canonica ex officio enodantes jura & Civilia, Theojuristas clarissimos PP. Ludovicum de Molina, Thomam Sanctium, & Ferdinandum de Castropalao, Societatis JESU egregia luminaria, ita sibi studio familiares reddiderat, ut ipsorum ad litteram doctrinas referre consueverit, non modò in publicis palæstris, sed verò etiam in consuetudine cum Sodalibus familiari, Leges sacras juxtâ & prophanas extemporè memoria plurimas pro diversissimis materijs enarrans. His comparatus ad Scholastica certamina admirandis subsidijs, totos 48 titulos innumeris scatentes &

in-

intricatisissimis controversijs, in Academiâ Mexicanensi per diem integrum defendendos exposuit, coram delibatisissimo Sapientissimorum hominum flore, Præsidente Illmò. D. D. D. Carolo Bermudez de Castro, Primario Pontificij juris Antecessore, Archiepiscopo postmodum Manileni, qui in ultimâ etiam ætate, discipuli hujus cum primis memor, ejus in laudes profundebatur, testatus, non absque admiratione ipsam in collationibus quotidianis dicentem antecessisse, argumentantem respondentemque, atque habentem in promptu non modò 48 disputationi expositos titulos, sed longè plures, quos arbitrio suo eligendos pro disceptatione tradiderat. Academicis cohonestatus gradibus, Regiam in Collegio suo trabeam, prælectione, idque genus alijs, petivit tenuitque pro meritis alios inter non exigui nominis candidatos. Magnam licet honoris & lucrispem isthæc afferent Minervam colentij, unum tamen cælum ambiendum sibi constituit, & caducis valedicere rebus. Ingressus ergo Soc. JESU potiores curas suas in virtutibus posuit omnibus excolendis, quamvis Theologica nullus ipse studia prætermiserit pro Instituto suo, in quæ, agrâ etiam valetudine fatigatus, multum profecit. Tantum porro ab humano commercio recessit, in conclave abditus, silentijque tenax, ut Secundus Gregorius Lupecius

Ggg

audierit, quòd insignem istum Indiarum Eremicolam imitari visus fuerit. Denique Angelopoli Ministrum agens Collegij à S. Ildefonso nuncupati, decessit 28. Junij anno 1744. ætatis 50. in ita Societatis 25. & amplius Professionis quatuor votorum 11 supra dimidium, egregiæ famâ Sanctitatis relictâ. Scripsit

De varijs ad utrumque Jus artium arduis controversijs compendium.

Quod usui suo pro celeberrimis thesibus, quas memoravimus, propugnandis, confectis multo volumine, à fidelissimis accepimus & oculatis testibus, foreque apud suos schedæ manebunt cædro dignæ & levi servanda cupressu.

301 D. ANTONIUS LLERENA LASO DE LA VEGA, Natione Mexicanus, apud Antequeram præcipuam Goaxacensium Urbem nobilissimis Parentibus natus, quamvis ad Primogenia bona, satis quidem ampla, & ibi sita & in Villa de Esla, materno sibi quærenda jure destinatus, subindeque in statu victurus prophano, ne dum Christianis institutus fuit & Politicis rudimentis, sed Latinis etiam & Philosophicis disciplinis, in quibus tam floruit, quam qui maximè, ut indicio est, secundum inter Condiscipulos locum tenuisse, qui non nisi provecioribus honos & in Academiâ Mexicanâ, & in ejus Collegijs decernitur. Absoluto Phi-

lo-

lophiæ curriculo, Aulis se subduxit, libris tamen excolendis strenuam dedit operam, in primisque Poëtis delectatus, cum latinis, tum etiam hispanis, quanta potuit ipsorum Opera conquirit, ac diurnâ nocturnâ que manu versavit. Nec sanè avelli à litteris potuit, multis quod muneribus incubuit, que equidem decebant amplissimum virum, & obita exactissime gloriam homini cumularunt. Senatorem bis egit Antequerensem, novennio prius, dein haud exiguo tempore, donec id oneris recusavit. Ter Ordinarius renunciatus Judex in annum, egregie fuit de Republicâ Patriâque meritis. Totos triginta annos Instructor Legionum militiam professus, sub Pallade stipendia sic meruit, ut Minervæ donarij affluerit, togatusque & armatus insignis evaserit. Conjugio junctus fœminâ multis stigmatibus clarè, à Marchione de Torre Campo D. Thurbio Cosio, quondam Goatemalensis Regni Præside per decennium, dein Insulis Philippinis datò Governatore, equestri Ordinis Calatravenfis, Auræque clavis insignibus decorato, legitime genite, non propterea Mulis valedicit atque Parnasso: fateturque, nullam sibi diem sine poetica linea prolapsam annis triginta, tot tantisque Opusculis cõditis, ut compacta tres in quarto tomos conficerent. Optandum quidem à cultoribus Facul-

tatis, ut publicam, qua dignissima sunt, lucem eliminata carmina aspicerent. Religione adversus Seraphicum Parentem Franciscum ductus eximia, ejusdem Vitam ab Illustrissimo Cornejo eleganti relata in stylo, redegit ad numeros, litterisque mandavit.

CCLX. *Epigrammata hispana, quæ Decimas audiunt, quorum singulis latinum præfixit lemma, & in unoquoque Epigrammate integrum, ceu in indice, Vitæ caput conclusit.*

Haud absimili tractus officio composuit hispanis item numeris, quos *Octavas* dicimus, pangendis heroycis aptissimis.

Vitam S. Ludovici, Episcopi Tolosani, ex Ordine S. Francisci.

Opus hoc, quod Author commodavit Amico legendum eunti in Hispaniam, nec restituenti, dicitur typis traditum fuisse plagio, nullâ Nostri mentione, ceu profectum ab eo cujus nomine prostat editus.

Pro honorario exornando tumulo in Cathedrali Ecclesiâ Antequerensi constructo pijs manibus Hispaniarum Regina D. D. Mariæ Aloysiæ metaphoram rosæ sectatus concinnuit.

Poemata latina & etiam hispana.

Parentantibus viro claro qui fuerat à secretis Illustrissimo D. Fr. Angelo Maldonado Patriæ Antistiti, morem gerens, machinam Funebrem, Silentij umbram secutus, Defuncti expressit vitam, *Carminibus utraq; lingua datis.*

Fornicem Triumphalem pro excipiendo ab Ecclesiâ suâ Illmo. D. D. Didaco Philippo Gomez de Angulo, ejusdem Diocesis Episcopo, illustraturus, conscrip-

Poemata & hieroglyphica Heroem adumbratum Sole expendentia.

Tandem CL Epigrammata hispana S. Mariæ Magdalene nuncupata, penitentem fuisse lachrymis animum experimentum.

Et hæc quædam Mss quæ à testibus omni majoribus exceptione fuscipimus, Lectoribus citra serupulum nostris communicamus.

302. M. F. ANTONIUS LOPEZ CORDERO, Natione Mexicanus, propè antiquam & celebrem Urbem Cholulam Angelopoleos ditionis in lucem editus, honestis nec obscuris parentibus, piè ab ipsis & laudabiliter educatus, animum applicuit ad litteras, & latinas quidem ut disceret, Collegium S. Petri quod Tridentino Seminario à S. Joanne dicto adjacet, Angelopoli frequentavit multo cum fructu; pro Philosophiâ autem audiendâ in Regio S. Ludovici Dominicanorum Collegio discipulis se junxit Magistri Alphonfi Gil, ejusdem Ordinis viri doctissimi, atque unâ cum sisthemmate Aristotelico Thomistico, quo optime fuit imbutus, pium erga Institutum Prædicatorum amorem imbibit. Sacro cum habitu induit in Conventu Primario Angelopolitano Provincia S. Michaelis & SS. Ange-

lorum, ejusdem Prior Cœnobij, electusque Episcopus pro Novâ Segoviâ Illm. M. D. Fr. Didacus Gorospe 16 Octobris anno 1696. Absoluto, multâ cum laude observantiæ & virtutis, tyrocinio, professioneque emissâ, pro excolendâ Theologiâ in suburbanum S. Pauli Conventum, qui ea tempestate in Collegium fuerat institutus, cum alijs selectis juvenibus ingenio & spe nobilioribus ceteris, fuit dimissus. Porro quantum in ea Facultate profecerit argumento fuerit theses, quas, plaudentibus Magistris Sapientissimis, non semel publicâ in palestrâ substituit: nam pro recens constructâ Aulâ Collegij maximâ scholastico ritu initiandâ 24 titulos Theosophicos Theojuridicosque mane & vespere defendendos proposuit, quorum multas singuli quæstiones complectebantur; & ut Provincialibus eodem more Comitij gratularetur, publicas itidem obtulit conclusiones, à quibus strenuè & eruditè propugnatis, haud vulgarem nactus honorem fuit. Sacerdos factus, atque ad regendam Cathedrali à litteris & virtute præclarus, Cursum Philosophiæ semel & iterum tradidit, ita quidem, ut scripserit geminum, primum fustiore, secundum contractiorem, exactum tamen adco, ut nihil Sodales in illo desiderent, mirenturque claritatem brevitati sociatam, paucisque omnia, quæ pro instituto opus sunt, com-

prehensa, asservantque sub inde egregio pretio.
 303 Hæc inter, laudes non à doctrinâ tantum sed à modestiâ tulit eximias, quod in Academicis ita se gesserit certaminibus, ut aculeatas pro arguendo difficultates ita proponeret, ut eas docti quique & tyrones caperent, citra tamen strepitum & conclamationem, queis, ardore perciti scholastico, abutuntur non nulli, ipse verò mansuetudine & humilitate ab eis abhorrebat. Porro nihil habuit antiquius, quâ ut has coleret cæterasque virtutes, quâ propter ipsarum etiam Magister à Superioribus institutus fuit novitijs ad Religiosam vitam formandis. Collegium itidem studiorum ita rexit accuratissimè, ut scholarium in scientijs juxtaque moribus profectui totus invigilaverit. Ut verò natus fuerat ad plura, cunctisque obtemperare consueverat Superiorum jussionibus, Valerudinarij Præfectus eo huic libentius muneri incubuit, quod & humilitati & charitati exercendis copiam faceret: Aegrotis siquidem præstò aderat, mortique proximos industriè pro recipiendis Sacris parabat, corporum curæ majorem pro animabus adfoციans. Adhæc, exteros etiam in spiritualibus juvandi causâ, conciones habebat doctissimas ferventissimasque, id unicè curans, ut in Dei gloriam & auditorum salutem cederent.

304 Cætera, vitam sic tra-

duxit, quoad sibi licuit, alijs, quæ subierat, levato oneribus, ut raro per annum Matrem in-
 visurus egrederetur è Monasterio, quam tamen ad januam quandoque venientem alloquebatur, cuique his subveniebat, quæ à Mislarum stipendijs, pensisque religiosis sibi obtiguerant. Cellam libens inhabitabat, è qua nisi pro communibus Cœnobij functionibus, aut spiritus negotio recedere religioni sibi erat. In eam receptus, aut etiam in chorù, quò tempore noctis aliò Sodales aderant, cœlestium vacabat meditationi, & pijs alijs exercitationibus incumberebat. Hinc, pietate in Deum resplenduit eximiâ, tum in primis cum ad aras faciebat, observantiâ Ecclesiasticorum rituum exactissimâ, devotissimâque preparatione. Erga Dei parentem multo erat amore, cujus Rosarium ferventissimè prædicabat. Regulas Instituti observabat ad unguem, omniumque exemplis virtutum vigeat, patientiâ, obedientiâ, mortificationis, abstinentiâ, aliarumque. Eminuit verò in colendâ paupertate, adeò ut etiam Provincialis munere insignis, cellâ omni destitutâ ornatu, vel eo qui Religiosos decet egregiè reformatos, nulli in paupertate concederet, præterque nullius pretij pernecessaria utensilia, eo mortuo, inventum fuerit nihil: peraque coluit humilitatem, tantâ sui despicientiâ, ut indignum cre-

deret se qui urbanè tractaretur vel ab infimâ plebe. Non nunquam Sodali suo familiariter percunctanti, cur Magisterij lauream pro suis in Ordine laboribus dato in Comitijs libello non peteret, statim evangelicum illud reposuit: *Nolite plures Magistri fieri.* Nec vero honorem illum tandem aliquando fuit nactus, nisi defensoribus pro eo apud Ordinis Generalem Magistrum agentibus.

305 Tantis propterea allecdoribus PP. in Comitijs Provincia anno 1728, habitis, reluctantem Præsulem sibi voluerunt, nolentemque volentem, domesticis exterisque plaudentibus, Provinciam salutarunt atque Parentem. Statim Ordinationibus prudentissimè conditis, ijs prolussit, quæ deinceps magno cum Familiæ emolumento peregit. Universam, quæ latissimè patet, Provinciam, ne uno quidem Cœnobio relicto, diluito quamvis aut exiguo, bis perlustravit, biennio & quinque mensibus poritus officio, viribus destitutus agraque valetudine afflictus. Fortitudinem verò zelumque Dei gloriæ, & ecclesiasticæ ac religiosæ disciplinæ, occasione datâ, multis ostendit: nam Clarissimo viro, & à quo beneficentissimè fuerat tractatus, quandoque petenti quod citra piaculum se non posse concedere judicabat, abnuit, multorum propterea subiens invidiam, criminationesque passus accerbas, ne Apostolicis contrai-

ret Decretis, aut quod idem esset, contortis interpretationibus ipsa eluderet. Gravius tamen fuit illi domestica, sub indeq̄ ecclesiastica, negotia à prophanis subsellijs operosè subducere, nihil interim faciens honoris jacturam proprii, exilium, cui ferendo præstò erat, aliaque permulta, quæ subijte amara, donec positus in aperto rebus, sua omnibus innotuit integritas. Demum, in suburbano S. Pauli strictioris observantiæ Conventum receptus, per inde quasi mortem opperiretur, nedum Choro cum sodalibus intererat, cæterisque exercitijs, verum alijs etiam incumberebat, quæ funus prælagire sibi indicabant, quod non multo post, insperato reliquis, fuit indictum: nam quamvis gravari ægritudine senserit, non propterea decubuit, nec à Choro absuit, vel abstinnit à sacrificando, donec 3 Octobris mane inventus est è vivis abiisse, anno 1730. ætatis 51. merentibus unâ cum Dominicanis PP. omnibus Angelopolitana Civitatis Ordinibus, juxtaque persolventibus, qua decebat pompâ gravissimâ, certantibus cum è Societate Jesu, tum etiam è Clero Seculari, & alijs eruditissimis hominibus tumulum eximij cumulare & ad numeros conceptis elogijs, Franciscanisque alumnis & latinâ Oratione & hispano Sermonè 5. & 6. Novembris defuncti virtutes actaque plaudentibus. Porro, elaboratum à M. Fr. Joan-

ne de Villa Sodali suo pro funebri mole Epitaphium ita habet.

Voces Piorum Manium R. Admodum P. Mag. Fr. Antonij Lopez Cordevo & Leon, S. Inquisitionis Officij Qualificatoris, hujus S. Michaelis & SS. Angelorum Prædicatorum Eparchiæ desiderati Patris ac Præsulis.

Siste Viator, & Audi,
En affor extinctus, qui vivens silui.
Sedi, quoad vixi, solitarius, & tacui;
quia levavi me supra me.
Facundum me mors nunc facit,
que & stravit subitus, & levavit me supra te.

Siste, & audi; que vera sunt non diffitear.

Agnum apellasti? Me nosti:
Cognomine desiniebas.

Agnus quidem, non è grege, sed egregius; mirissimum me natura: humillimum gratia fecit.

Patre Agno, Matre Leena progenatum vel monstrum diceret, vel miraculum.

Dic mysterium.

Nomina & omina:

Ut qualis futurus essem, etiam genitricia monstrarent.

Vide cui similis.

Leonem is nexuit & Agnum,
qui Deum & Hominem.

Hoc solo (ut ille) Leo victor,
quod nullum codicem

non aperui;

nullum difficultatis sigillum non referavi.

Cæteroquin semper Agnus.

Nihil mihi præter vellus, nil charius,
nil pretiosius;

ne Phrixæum quidem.

Si quando ad insontes aureis mordax
forceps striduit,

Agnus obtutus, & non aperui
os meum.

Ut innociæ pecudis victimam
litarem Deo,

me Agnum obruli, & quidem
immaculatum.

Pro ara conscientiam, pro cultro legem,
Sensum pro jugulo, mentem pro

Flamine,

pro flamma amorem habens,

juge cremabar Numinis holocaustum,
quotidie moriens.

Et quid (rogas) tam celeris mors
me sustulit?

Parum opera impendit in Agno
tamquam occiso.

Num moraretur ut unum tolleret
Tanquam?

Pepigeram sædus cum morte,
ut Mundo me prior perimerem.

Facto: residuum facile absolvit.

Vis scire quid?

Mundo spiritui exiguum pulveris
momento temporis quassit.

Nec dicas celerem mortem, qua unum
supra quinquaginta

annis maturuit.

Spiritum solitum superos adolere,
Mors non abstulit, sed stirit.

Non hoc egit ut migraret; sed ne
rediret.

Spiritus sæpe vadens, semel non rediens,
Audiisti viator & perges;

& ne luges; sed invide.

Beati mortui, qui in Domino moriuntur.
Anno a Christo nato MDCCXXX.

Scriptis hispanâ linguâ

Vitam præclara Virginis & dulcissime Sponse Jesu-Christi Domini nostri S. Agnetis à Monte Policiano.

Prodijt posthuma curis & additionibus eruditius præcitati M. Villa, qui & Authoris vitam ad calcem adjunxit à p. 226. ad 260. Angelopoli, ex Typographiâ Viduæ Michaelis de Ortega & Bonilla 1744. in quarto.

Et si plures doctasque conciones conscripserit, unâ in honorem ejusdem S. Agnetis reliqua est, quod statim ac illas dixit è suggestu, flammis tradiderit, nihili elucubrations suas habens.

Latino sermone condidit

Geminum Philosophiæ Cursum, primum latiore; contractiorem secundum, quem sub inde magni habent doctissimi Magistri, servant que Mss. ut in Authoris vita legere est.

306 FR. ANTONIUS DE LUENA, Natione Mexicanus, & ni fallimur, Patria, Ordinis S. Francisci in Provinciâ S. Evangelij alumnus clarissimus fuit, æquè ab utriusque suggestus peritiâ merito commendatus: nam sic Philosophiam Theologiamque ad Scoti mentem in palæstrâ Scholæ tractavit, ut absolutâ quindecim annorum periodo, & Emeriti gloriam retulerit, & egregium sibi nomen, quod etiamnum celebratur, apud Minervæ cultores & Proceres cõparaverit. Quod verò ad pulpita sacra spectat, non minori laude donatus ab æquillimis rerum æstimatoribus adhuc

habetur. Discipulos instituit egregios, quos inter caput extulit in Oratoria Evangelica paucis comparandus Fr. Joannes Antonius Perez, qui, ut & alij, haustam ab illo multam eruditionem dicendo scribendoque fatebatur. E pluribus scriptis ejus, vidimus tantum habitas à se vernaculâ linguâ conciones

De S. Didaco, Angelopoli, ex Officina Hæredum Joannis de Villarcal 1700. in quarto. Habetur tom. 54. Collect. nostræ.

In Dedicacione Novi Franciscanorum Templi Mexici, typis Hæredum Joannis Josephi de Guillena Carratoco 1717. in quarto. Estat eodem tom. Collect. nostræ.

Optamus ut à Socijs ejus adjiciantur

Tractationes Philosophicæ atque Theologicæ Opusculaque reliqua.

Meminit ejus Bibliotheca Franciscana tom. 1. pag. 111.

307 D. ANTONIUS MALDONADO, cujus Natio latet & Patria, Mexicanus ut minimè Domicilio, & in Regiâ nostrâ Cancellariâ pro juribus regalibus tuendis Fiscalis, unus ex his fuit, & primus quidem, qui egregio Collectionis Legum pro Indijs datarum Operi manus admovit, cui ut Rex noster faveret, suas anno 1556. litteras expedivit: fuit autem illud hispano sermone

Repertorium Schedularum, aliarumque Sanctionum Regalium Americæ regimen concernentium.

Ur ex D. Antonio de Leon in Epitome Bibliothecæ Indicæ titulo 22 Occidentalis partis refert D. Nicolaus Antonius in novâ Hispaniæ Bibliothecâ tom. 1. p. 112. In Editione verò novissimâ Madritanâ Leonis Pineli habetur tom. 2. col. 819.

308 F. ANTONIUS DE MANCILLA, Natione Mexicanus, in ipsa Imperiali Americæ nostræ Urbe à clarissima stemmatibus gente duxit originē. Genitor ejus inter Civitatis Rectores adlectus, avito sanguini nobilissimo novum decus adjecit, alijque ex Familiâ non absimiliter. Noster litteris & virtutibus initiatus à puero, Franciscanis PP. Provinciæ S. Evangelij, emissis solemniter votis, Sodalitatem se adjunxit, & adeo spectabilem fecit studijs & gestis, ut Lectoris Philosophiæ primùm, deinde Theologiæ munus junctum sibi, multo & sui & Familiæ splendore sit executus, optimèque audierit apud Doctores, sive Præses adfuerit in Aulis, sive congregator dixerit è subfellijs. Hac de causa exactis statutis curriculum Emeritus est renunciatus, & à Fidei Quæstoribus Theologus pro ferendis Censuris adlectus. Magistri quotidianis pensis admodum gravibus, additis sermonibus frequentissimis, peræquè his illisque satisfecit, tamque in Oratoriâ insignis est habitus, quam in Theologicâ Facultate: suas ita conciones ad artus præscripta tonatas sapientia

bus exhibens, ut ab illiteratis etiam celebrarentur; & porro argumentorum gravitate, sententiarum pondere, eruditionis ad res natæ copiâ, dicendi faciendâ, styli proprietate, cogitandi acumine, & cæteris ita dotibus erat præditus, jure ut maximi fuerit habitus. Prudentiâ iridem & regulari disciplinâ conspicuus, pluribus & primarijs Cœnobijs propositus, non sine laude munus exegit, ut propterea toti etiam à Comitijs Provincialibus Familiæ Mexicanæ regendæ Præfatus fuerit electus, Paterque postmodum multis annis audierit. Libris ad extremum usque vita, forsân septuagenariæ majoris, deditus, Oloris instar mortis proximus dixit è superiori loco die 9 Junij 1747. & ut se gravatum valetudine senserat, funus prope sibi prædixit, concionem, quæ edita est, sic auspiciatus: *Ergo ne tandem disturus veni? Certe veni disturus tandem. Scilicet, affecta me valetudo corporisque imbecillitas moneat, futurum huic sermonem novissimum. Quod dein exordium nobilissima excepit Oratio in Jesu Christi Cordis clogium amoremque, eximiam & religionem & eruditionem composita. Ipse verò quam opperiebatur præfagieratque mortem, non multo post accepit, Sodalibus & exteris desiderio relicto.*

In extremâ, quam mox insinuavimus, concione habitâ & editâ, Censuram legimus datam à

Procuratore Generali omnium quæ vigent in Novâ Hispaniâ S. P. Francisci Provinciarum, viro admodum docto F. Sebastiano de Gama, testante Nostri elucubrationes typis commissas supra quinquaginta esse, futurosque toridem tomos, ni ipse præ humilitate obstitisset. Nec Censorem à verò recessisse suspicabuntur, hominis qui acta & doctrinam noverint. Res sanè è voto nobis accideret, si videre Mss & recensere licuisset; ex editis quamvis plura hæctenus nos effugiant Opuscula, quæ invenire potuimus sunt sequentia.

Panegyrica Oratio in solenni Altaris erectione S. Nicolai Episcopi nomine insignis apud Templum Religiosorum Bethlemitarum. Mexici, apud Michaellem de Ribera Calderon 1703. in quarto. Extat tom. 100. Collect. nostræ.

Panegyrica Oratio de S. Jacobo Hispaniarum Patrono. Mexici, typis Hæredum Francisci Rodríguez Lupercio 1708. in quarto. Extat tom. 94. Collect. nostræ.

Panegyrica Oratio habita in solenni Indulgentiarum publicatione quæ Sodalitio à SS. Trinitate Mexicæo beneficentiâ Sedis Apostolica concessæ fuerit. Mexici, eisdem litteris 1709. in quarto. Habetur tom. 12 dictæ Collect.

Panegyrica Oratio de Proto-Patente Seraphico S. Francisco. Mexici eisdem formis 1714. in quarto. Legitur t. 21 dictæ Collect.

Panegyrica Oratio de Parrociniâ SS. Josephi Deigeniricis Sponsi. Mexici, ex eadem Officinâ 1714. in quarto. Invenitur tom. 68 memoratæ Collect.

Panegyrica Oratio de Immaculata SS. Virginis Conceptione. Mexici, ex eadem Typographiâ 1719. in quarto. Habetur tom. 70 Collect. nostræ.

Panegyrica Oratio de Proto-Patente Divo Petro in Ecclesia Metropolitana Mexicæa. Mexici, apud Ortega Bonilla 1722. in quarto. Extat t. 20. ejusdem Collect.

Panegyrica Oratio de insigni miraculis Imagine Deiparæ sub titulo Vallis-Venarij. Mexici, è Domino Josephi Bernardi de Hogal 1725. in quarto. Habetur tom. 17. Collect. nostræ.

Panegyrica Oratio de S. Joanne de Deo. Mexici, formis Lupercianis, eodem anno, Extat tom. 4. ejusdem Collect.

Panegyrica Oratio in Vistatione Virginæ. Mexici, operâ Typographorum Lupercij 1726. in quarto. Legitur tom. 95. Collect. nostræ.

Panegyrica Oratio de S. Antonio Patavino. Mexici, è torculis Josephi Bernardi de Hogal 1727. in quarto. Habetur tom. 74. nostræ Collect.

Panegyrica Oratio de SS. Jesu Corde. Mexici, signis D. Mariæ de Ribera 1747. in quarto. Extat tom. 11. dictæ Collect.

His adjiciant Sodales amabilis Mss

Cursus Philosophicus.

Tractationes Theologicas, & alias Conciones.

Meminit ejus Bibliotheca Franciscana tom. 1. pag. 111.

309 FR. ANTONIUS MAZO, Natione Mexicanus, Patria Zelaenſis apud Diœceſim Michoacanſium, ſtrictiora S. Franciſci Inſtituta profeſſus eſt in Provincia Mexicea nudipedum à S. Didaco nuncupatâ. Philoſophiâ imbutus atque Theologiâ, utraq; Facultatem in domeſticis Gymnaſijs edocuit, triennio poſito in Ariſtotele juxta Scoti mentem interpretando; duodennio autem in Theoſophiâ reſſibus penetrandis duce Magiſtro Subtiliſſimo. Adhæc ſacras conciones frequenter habuit doctas & eruditas, Præſecturis inclaruit, Deſſinitoremque agit in præſentiarum. Habet penes ſe Mſs, quæ ſubdimus opera. Sunt autem

Cursus Philosophicus, in quarto.
Tractatus de Deo ut Uno, in quarto.

Tractatus de Deo ut Trino, in quarto.

Tractatus de Deo intelligente & volente, in quarto.

Tractatus de Viſione beatifica, in quarto.

Tractatus de Beatitudine, in quarto.

Tractatus de Providentia divina, Prædeſtinatione & Reprobatione, in quarto.

Tractatus de Angelis, in quarto.

Tractatus de Opere ſex dierum, in quarto.

Tractatus de primo Parente, in quarto.

Tractatus de Divina gratia, in quarto.

Tractatus de Juſtificatione, in quarto.

Tractatus de Merito, in quarto.

Tractatus de Dominica Incarnatione, in quarto.

Tractatus de Diverſis Theojuridicis Quæſtionibus ad Regulares Spectantibus, in quarto.

Hiſpanicè autem *Sermones Panegyrici atque Morales*, in quarto.

310 D. ANTONIUS MELENDEZ BAZAN, Natione Mexicanus, apud Inſulam S. Dominici, quæ America noſtra primas habet, ortus illuſtri gente, Juris prudentiæ daturus operam Mexicum petijt in juventute, & Academico adſcriptus albo, egregiâque imbutus doctrinâ Doctor Juris Civilis creatus, atque apud Senaturn & CancellariamRegiam Cauſidicus titulo, re etiam aded inſignis evaſit, ut nulli ſua ætate conceſſerit. A Quæſtoribus Fidei pro carceratis tuendis Patronus delectus multi eſt habitus; nec minori à tribus ſucceſſivè Mexicanis Pro-Regibus, qui eum ſibi voluere Conſiliarium, Aſſeſſoremque juris dicendi cauſâ, quo etiam munere multis functus annis ſplenduit apud Conſules Mercatorum pro litibus & negotiis, quæ ab iſtis expediuntur commercij ratione, ad

legum normam regulamque abſolvendis. Sanè, præter omnigenam juris eruditionem, qua eminebat, atque in hitoriâ & ætioribus litteris peritiam, judicio ac prudentiâ conſpicuus erat, atque in conſulendo & judicando æqui rectique tenax, quamvis invidos paſſus qui Herculi, ut ajunt, calumniam extruxerint apud Regni Viſitatoreſ, qua demum à SupremoIndiarum Conſilio liberatus ſuiſque ſediſbus reſtitutus, & pro tempore, Univerſitatis, cui Rector præſue- rat, Decanus in Facultate ſua, Sapientum calculis probatiſſimus, ætateque provectus obiit 24 Novembris 1741. E multis ſcriptis ejus publicè luce donata quæ ſequuntur patrio ſermone.

Libellus ſupplex pro D. Mariâ Anna Philippa de Cantabrana, hæreditatem quandam ab inteſtato nepote ſibi debitam poſtulate. Mexici, ex Typographiâ Viduæ Franciſci Rodrigueſ Lupercio 1714. in quarto. Folijs 87. Extat tom. 17. Collektionis D. Ludovici de Mendoza, & noſtrarum tom. 60. in quarto.

Expoſitio Juris Regij Tribunalis Conſulatus Mexicæi pro exigendis certis veſtigalibus. Mexici, apud Hæredes Joannis Joſepi Guille- na Carracoſo 1718. in fol. Extat tom. 9 Collekt. noſtrarum.

Meminit ejus multa cum laude Sapientiſſimus P. Nicolaus de Segura Societatis JESU in Tom. ſuo de Contractibus in genere &

Teſtamenti p. 581. ubi fragmentum Epistolæ ſatis in jure doctæ pro inſtituto ſuo adducit à noſtro conſcripta.

311 D. ANTONIUS MELO, Natione Mexicanus & Patria, Collegij Seminarij Metropolitanæ Eccleſiæ à S. Paulo & Puriffimâ Conceptione nominati alumnus, atque Philoſophiæ & Theologiæ laureis in Univerſitate Mexicæ inſignis, ejuſdem Pauliani Athenæi Cathedras rexit Latinitatis primùm, mox Philoſophiæ, quam triennio auditoribus publicè dixit, conſcripto ad id muneris Philoſophiæ Curſu juxta PP. Thomistarum Syſthema complectentem

Summulas & Logicam, Phyſicam & Metaphyſicam, Librosque de Ortu & Interitu, de Cælo & Mundo.

Circumfertur Mſs Diſcipulorum Authoris manibus.

312 EXCMUS. D. D. ANTONIUS DE MENDOZA, Natione Hiſpanus, longo 17 annorum domicilio & multo merito Mexicanus, Eneci Mondexarenſis Marchionis filius, D. Didaci de Mendoza frater, primus fuit qui Pro-Regis titulo Novæ-Hiſpaniæ clavum tenuit, & verò etiam auſpicatiſſimè gubernavit. Anno 1535 eo quem diximus nomine & Ducis Generalis inſimul theſerâ, Mexicū advectus, detectis nuper vaſtiſſimis Regnis in politicis unâ & chriſtianis ritibus inſtituendis mirum adlaboravit. Prudentiâ erat inſi-

gni, singularique probitate, quibus præditus dotibus, & se dilectum Indis atque Hispanis exhibuit, & Regis Catholici dominia firmavit & auxit, ac, quo nihil habuit antiquius, Dei gloriam animarumque salutem admirabili zelo promovit. Geminas in hos fines Classes instruxit, è quibus alteram ad Philipinas Insulas anno 1545. quamvis infelici successu, infido, nec satis agnito mari commisit, alteram versus Californias ad anno 1539 ad 1541. quas Franciscus de Alarcon navium Imperator invisit, scripta que narratione Americanis palam dedit & Europeis, eodem tempore Francisco Vasquez Coronado rem terrestri itinere procurante, atque in veterem per novam Mexicum revertente. Turbatis Peruvicis gentibus, earumque Gubernatore à Mexicanis supplicatis postulante, eas ut præstò ferret, Legiones supplevit, sexcentisque militibus D. Franciscum de Mendoza filium suum præfecit, quamquam in procinctu omnibus, receptui cecinerit, quòd pacatas in Meridionali America res agnoverit, ipso qui auxiliùm postulaverat Præside id per litteras enunciante.

313 Americam quòd attingit nostram curæ suæ demandatam magna ex parte lustravit, totique fovendæ protegendæque incubuit. Pecuaris, armenta, idque genus alia, ex Hispaniis adducta, in optimis Regionibus, & cis alendis

augendisque aptissimis, diligentissimè curari lategit, felici adeò successu, ut credi vix possit quantum deinceps excreverint, tantum expatiata ut non Provinciæ modò sed Regna condita multa possint his in agris & latifundijs, quæ pecudibus sunt destinata. Monetam ex ære primum cudi mandavit Mexici, quæ cum displiceret assuetis auro & argento familiariter uti, rejecta ab ipso fuit, cussaque argentea, mox etiam aurea, tantà in posterum copiâ, ut non Europa tantum, sed totus propemodum Orbis Mexicanis nummis, argenteis uncialibus, alijsque pretiosis monetis abundaverit, atque etiamnum incredibilem opulentiam ditescat. Multa ea tempestate argenti fodinæ detectæ fuere, nec ipsæ tantum Nostris vigilantiam decretisque exactæ, sed Officinæ quoque, textrinaque pro laneis vestibus in primis, usum incrementumque habuere. Sævissima pestis Indos invasit anno 1545 quæ latissimè serpens absumpsit innumeros, & Antonius ægrotantibus quidem præstò fuit auxilio, paternâ miseris charitate subveniens. Omnia, hercle, circumspiciebat, opportunisque operibus Reipublicæ commodis vigilabat, propterea optimè de ipsa meritis. Ut litteris etiam excoleretur, apud Cæsarem Carolum V. Hispaniarum potentem egit, quantum & Religioni & Regno profutura foret exponens Universtitas Scientiarum, si instar Salmanticensis

quòd conscribi fecerit, non ipse conscripserit librum hispano sermone

De naturalibus rebus & mirabilibus Nova Hispania, cujus Operis meminit Leon Pinclus. Hic verò præter hoc Opus quod Mss refert col. 873. edit. novissimæ, col. 827. recenset ab illo profectas

Ordinationes legumque collectionem pro Conventu juridico Mexicano. Mexici 1549. in fol. Quibus accedunt. *Epistolæ* quas citata col. 873. insinuat non tamen aperit. Invenimus verò apud Lasior Avarca in Orbe Terrarum Scriptorum calamo delineato T. 2. verbo *Nova Hispania* p. 267. Litteram ex hispano in italicum versam idioma, quæ sic habet latino

Epistola ad Imperatorem de recens' apertis Regionibus in Hispaniâ novâ Aquilonem versus. Venetijs 1565.

314 F. ANTONIUS DE MENDOZA, Natione Mexicanus, cujus natale solum inclyta Equitum Civitas Goatemala, Parentes & ipsi nobilitate clari, Ordinem S. Francisci inijt in patriâ Provinciâ à SS. JESU nomine nuncupata, in qua statim lumine propheticò insignis est habitus, proptereaque à multis consultus in arduis, quòdque cælesti, quo videbatur afflatus æstro, peritiam in moralibus minime, vulgarem adjunxerit. Ægrè quidem ferebat honorem his sibi nominibus